

Tryb przyspieszony

Tryb przyspieszony został wprowadzony do KPK ustawą z 16.11.2006 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 226, poz. 1648), która weszła w życie 12.3.2007 r. W założeniu projektodawców tryb ten miał być przynajmniej w pewnym zakresie remedium na przewlekłość postępowań karnych, a także, wspólnie z wprowadzonymi równoległe przepisami zaostrzającymi odpowiedzialność za występki o charakterze chuligańskim (art. 115 § 21 KK), miał, dzięki szybkiemu wymierzaniu sprawiedliwości, wzmocnić walor prewencyjny obowiązujących regulacji prawno-karnych. Wprowadzaniu powyższych zmian towarzyszyły liczne kontrowersje zarówno o politycznym, jak i merytorycznym charakterze. Wiązały się one po części z negatywnymi doświadczeniami historycznymi związanymi z funkcjonowaniem trybu przyspieszonego (a także regulacji materialnoprawnej dotyczącej chuligaństwa) w PRL, jak też z dyskusją nad potrzebą wprowadzenia postępowania przyspieszonego i jego kosztami. Już w trakcie prac parlamentarnych podnoszono bowiem, że nie jest to skuteczny środek do osiągnięcia stawianych przed nim celów.

Zgodnie z przewidywaniami projektodawców w trybie przyspieszonym miało być rozpoznawanych nawet około 150 000 spraw rocznie. Rzeczywistość zweryfikowała jednak oczekiwania dotyczące stosowania trybu przyspieszonego. Okazało się bowiem, że w 2007 r. przesłano do sądów 37 044 spraw z wnioskiem o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym, a w 2008 r. liczba ta spadła do 8097. W 2009 r. wyniosła ona 1572, w 2010 r. – 450, w 2011 r. – 255, w 2012 r. – 226, w 2013 r. – 152, w 2014 r. – 292, w 2015 r. – 218, w 2016 r. – 252, w 2017 - 206, a w 2018 - 98.

Por. informacje statystyczne o działalności powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury – www.pkgov.pl.

Tryb przyspieszony spotkał się również z krytyką wskazującą w szczególności na jego ogromne koszty związane z obroną obligacyjną. W 2007 r. koszty stosowania trybu przyspieszonego wyniosły 24 mln zł, z czego 20 mln stanowiły wydatki przeznaczone na pokrycie kosztów obrony z urzędu.

S. Momot, A. Ważny, Postępowanie przyspieszone w praktyce, Prok. i Pr. 2009, Nr 11–12, s. 122–123.

W doktrynie zarzucano także trybowi przyspieszonemu, że przy budzącym wątpliwości zakresie ograniczeń praw i wolności jednostki (w części zresztą niekonstytucyjnych – por. wyr. TK z 7.10.2008 r., P 30/07, OTK-A 2008, Nr 8, poz. 135) nie jest on efektywnym narzędziem usprawniania procesu karnego, gdyż może doprowadzić do przyspieszenia głównie tych postępowań, które i tak miałyby szansę zakończyć się sprawnie dzięki wykorzystaniu instytucji porozumień procesowych.

Por. m.in. *P. Hofmański*, Po co nam „nowe” postępowanie przyspieszone?, [w:] *K. Krajewski* (red.), Nauki penalne wobec problemów współczesnej przestępczości. Księga jubileuszowa z okazji 70. urodzin profesora Andrzeja Gaberle, Warszawa 2007, s. 197–204.

Powyższą tezę potwierdzają przynajmniej w części wyniki badań empirycznych, które wskazują, że w trybie przyspieszonym około połowa postępowań kończyła się przy zastosowaniu dobrowolnego poddania się odpowiedzialności karnej (art. 387 KPK).

S. Momot, A. Ważny, Postępowanie przyspieszone, s. 117.

Mankamentem postępowania przyspieszonego okazała się także struktura spraw w nim rozpoznawanych. Jak wskazują badania, tryb ten nie znalazł istotnego statystycznie zastosowania w sprawach występku chuligańskich (a w tym przede wszystkim można byłoby ewentualnie poszukiwać racji jego istnienia), ale służył głównie (około 70% wszystkich spraw) pociąganiu do odpowiedzialności sprawców przestępstwa prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości (art. 178a KK).

Całokształt wskazanych powyżej okoliczności złożył się na istotne przemodelowanie postępowania przyspieszonego, które nastąpiło wraz z wejściem w życie w dniu 8.6.2010 r. ustawy z 5.11.2009 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny wykonawczy, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw.

Zmiany te jednak, jak wyraźnie wskazują przytoczone wcześniej statystyki, nie spowodowały upowszechnienia stosowania trybu przyspieszonego.

Zdiagnozowane w praktyce znikome sięganie po tryb przyspieszony nie powinno jednak prowadzić do wniosku, że tryb ten jest całkowicie pozbawiony sensu. Odcinając się od negatywnych doświadczeń z trybem przyspieszonym, które wynikały z próby powiązania go z wprowadzaniem szczególnych (zaostrzonych) zasad odpowiedzialności karnej, należy zauważyć, że w szczególności w sprawach, w których sprawca ujmowany jest na gorącym uczynku lub bezpośrednio potem, a brak jest komplikacji natury dowodowej skierowanie sprawy i jej rozpoznanie w krótkim czasie (choć niekoniecznie jedno- czy dwudniowym) po popełnieniu czynu i bez konieczności prowadzenia sformalizowanego postępowania przygotowawczego ma sens i mogłoby przyczynić się do przyspieszenia postępowania. Takie jednak rozwiązanie wymagałoby stworzenia ram prawnych dla efektywnej współpracy między Policją (innymi organami ścigania) a sądami.

W obecnym kształcie postępowanie przyspieszone jest **trybem szczególnym (o zredukowanym z perspektywy formalizmu procesowego charakterze)** unormowanym w rozdziale 54a KPK. Pamiętać jednak należy, że w sprawach nieuregulowanych w tym rozdziale art. 517a § 1 KPK nakazuje stosować przepisy o **postępowaniu zwyczajnym**.

Uruchomienie postępowania przyspieszonego jako trybu szczególnego wymaga spełnienia specyficznych dla tego trybu **przesłanek pozytywnych** oraz wykluczenia istnienia **przesłanek negatywnych**.

W trybie przyspieszonym mogą być rozpoznane:

- 1) **sprawy, w których prowadzi się dochodzenie;**
- 2) **sprawy o przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego, jeżeli miały one charakter chuligański,**

w obu powyższych sytuacjach warunkiem jest jednak, aby:

- 3) **oskarżony został ujęty na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa lub bezpośrednio potem, zatrzymany** oraz w ciągu **48 godzin** doprowadzony przez Policję i przekazany do dyspozycji sądu wraz z **wnioskiem o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym;**

przepis art. 517b § 3 KPK dopuszcza możliwość:

- 4) **odstąpienia od zatrzymania i przymusowego doprowadzenia** do sądu lub zwolnienia zatrzymanego i zobowiązania go do stawienia się w sądzie w wyznaczonym miejscu i czasie, w okresie nieprzekraczającym **72 godzin** od chwili zatrzymania albo oddania sprawy w ręce Policji, ze skutkiem wezwania.

W stosunku natomiast do **sprawcy występku o charakterze chuligańskim** odstąpienie od zatrzymania lub zwolnienie zatrzymanego jest możliwe, jeżeli z okoliczności wynika, że sprawca **stawi się w sądzie** w wyznaczonym miejscu i czasie oraz **nie będzie utrudniał postępowania w inny sposób** (art. 517b § 4 KPK).

Słusznie w doktrynie podnosi się, że łączna analiza treści art. 517b § 3 i 4 KPK może rodzić wątpliwości.

Por. *T. Grzegorzczak*, Nowy model postępowania przyspieszonego w sprawach karnych, *Prok. i Pr.* 2010, Nr 4, s. 12.

Treść art. 517b § 4 KPK każe bowiem postawić pytanie, co powinno decydować o rezygnacji z zatrzymania lub o zwolnieniu zatrzymanego w sytuacji wskazanej w art. 517b § 3 KPK. Nie można przyjąć, że, skoro ustawa nie precyzuje powodów, to możliwe byłoby to niezależnie od jakichkolwiek względów. Dość trudno byłoby także uznać, że chodzi o te same względy co w art. 517b § 4 KPK, choć ta konkluzja wydaje się najbardziej intuicyjna. W efekcie należy chyba wnioskować, że możliwość odstąpienia od zatrzymania sprawcy występku, który nie ma charakteru chuligańskiego (art. 517b § 3 KPK), uzależniona jest od ustalenia, że nie będzie on bezprawnie utrudniał postępowania. Nie jest to uzależnione natomiast od obawy niestawiennictwa w sądzie. Pamiętać bowiem należy, że w trybie przyspieszonym, podobnie jak w trybie zwyczajnym, sąd może prowadzić postępowanie pod nieobecność oskarżonego.

Każdorazowo w przypadku odstąpienia od zatrzymania lub zwolnienia zatrzymanego na podstawie art. 517b § 3 albo 4 KPK **wniosek o rozpoznanie sprawy** przekazuje się sądowi wraz z materiałem dowodowym w ciągu **48 godzin** od chwili zatrzymania albo oddania oskarżonego w ręce Policji, a gdy termin ten upływa w dniu wolnym od pracy – w **najbliższym dniu roboczym**, tak jednak aby sąd mógł przystąpić do rozpoznania sprawy przed upływem **72 godzin** od chwili zatrzymania albo oddania oskarżonego w ręce Policji (art. 517b § 3 zd. 2 KPK).

W sprawach, w których dopuszczalne jest postępowanie przyspieszone, prowadzi się

postępowanie przygotowawcze w formie **dochodzenia**. Można je **ograniczyć** do przesłuchania osoby podejrzanej w charakterze podejrzanego oraz zabezpieczenia w niezbędnym zakresie dowodów. W toku dochodzenia można nie wydawać postanowienia o wszczęciu dochodzenia oraz nie ma obowiązku dokonania czynności końcowego zaznajomienia z aktami postępowania nawet jeżeli oskarżony wnosiłby o to (art. 517c § 1 KPK). Konieczne jest jednak przedstawienie zarzutów podejrzanemu oraz pouczenie go na piśmie o uprawnieniach i obowiązkach procesowych wskazanych w art. 517c § 2 KPK. Chodzi o pouczenie o:

- 1) prawie do składania wyjaśnień, do odmowy składania wyjaśnień lub odmowy odpowiedzi na pytania;
- 2) prawie do korzystania z pomocy obrońcy;
- 3) prawie do złożenia – już w toku dochodzenia – wniosku, o którym mowa w art. 338a KPK (wniosku o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej);
- 4) możliwości złożenia przez prokuratora wniosku, o którym mowa w art. 335 § 1 lub 2 KPK (wniosku o skazanie bez rozprawy);
- 5) obowiązkach i konsekwencjach wskazanych w art. 74 KPK (obowiązki dowodowe oskarżonego), art. 75 KPK (obowiązek poinformowania o miejscu zamieszkania lub pobytu), art. 138 i 139 KPK (obowiązki związane z doręczaniem przesyłek sądowych).

Pouczenie to należy wręczyć podejrzanemu na piśmie za potwierdzeniem odbioru. Dowód wręczenia włącza się do akt postępowania.

Czynności powyższe dokonywane są przez **Policję (inny uprawniony organ ścigania)**.

Jeżeli zebrany w dochodzeniu materiał dowodowy uzasadnia skierowanie oskarżenia do sądu, a zarazem spełnione są przesłanki rozpoznania sprawy w postępowaniu przyspieszonym, Policja sporządza **wniosek o rozpoznanie sprawy** w tym trybie i przekazuje go do sądu wraz ze zgromadzonym materiałem dowodowym, zawiadamiając o tym niezwłocznie prokuratora (art. 517d § 1 KPK). Wniosek ten zastępuje akt oskarżenia i powinien odpowiadać zasadniczo wymogom formalnym tego pisma procesowego. Nie dołącza się jednak do niego uzasadnienia. W trybie przyspieszonym przekazuje się także sądowi akta postępowania przygotowawczego wraz z załącznikami.

W sytuacji, gdy zachodzą warunki do wystąpienia z wnioskiem, o którym mowa w art. 335 § 1 lub 2 KPK (wniosek o skazanie bez rozprawy), lub gdy podejrzany złożył wniosek określony w art. 338a KPK (wniosek o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej), Policja przedstawia wniosek o rozpoznanie sprawy prokuratorowi do zatwierdzenia. Prokurator może odmówić zatwierdzenia wniosku o rozpoznanie sprawy w trybie przyspieszonym, podejmując decyzję co do dalszego toku sprawy. Zatwierdzając natomiast wniosek o rozpoznanie sprawy, prokurator może też dołączyć do niego wniosek, o którym mowa w art. 335 § 2 KPK, albo wystąpić z wnioskiem, o którym mowa w art. 335 § 1 KPK. Policja ma obowiązek **doręczenia pokrzywdzonemu pisemnego pouczenia** o:

- 1) uprawnieniu do wniesienia wniosku o orzeczenie obowiązku naprawienia szkody – art. 46 § 1 KK;
- 2) uprawnieniu do sprzeciwienia się skazaniu bez rozprawy – art. 343 § 2 KPK;
- 3) uprawnieniu do sprzeciwienia się dobrowolnemu poddaniu się odpowiedzialności karnej – art. 387 § 2 KPK;
- 4) prawie i terminie na złożenie wniosku o orzeczenie obowiązku naprawienia szkody – art. 49a KPK;
- 5) prawie oskarżonego do złożenia wniosku o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej – art. 338a KPK;
- 6) prawie do złożenia oświadczenia o działaniu w postępowaniu w charakterze oskarżyciela posiłkowego – art. 54 § 1 KPK.

W toku dochodzenia Policja może także **wezwać** osobę do uczestnictwa w rozprawie przed sądem. Każda osoba wezwana przez Policję w charakterze świadka, biegłego, tłumacza lub specjalisty jest obowiązana stawić się w sądzie lub w miejscu przebywania sprawcy we wskazanym terminie (art. 517d § 4 KPK).

Aktualna konstrukcja przepisów o postępowaniu przyspieszonym może budzić wątpliwości w zakresie ustalenia, jaki podmiot jest oskarżycielem publicznym. W doktrynie wskazuje się, że pomimo iż wniosek o rozpoznanie sprawy przekazuje do sądu, co do zasady, Policja, to jednak **funkcję oskarżyciela publicznego pełni prokurator**, który jest o tym fakcie informowany.

Po skierowaniu sprawy do sądu pierwszym krokiem podejmowanym przez przewodniczącego składu orzekającego jest dokonanie **kontroli formalnej wniosku o rozpoznania sprawy**. W sytuacji gdy spełnia on wymogi formalne, prezes sądu (ewentualnie sąd) doręcza oskarżonemu oraz jego obrońcy, jeżeli został ustanowiony, odpis wniosku, oznaczając czas na przygotowanie do obrony. Oskarżonemu należy umożliwić kontakt z obrońcą bez obecności osób trzecich (art. 517e § 1 KPK). Dla umożliwienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy w postępowaniu przyspieszonym ustanawia się obowiązek pełnienia przez adwokatów i radców prawnych dyżurów w czasie i miejscu ustalonym w odrębnych przepisach (art. 517j § 1 KPK). Kwestię tę reguluje Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 23.6.2015 r. w sprawie sposobu zapewnienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy w postępowaniu przyspieszonym (Dz.U. z 2015 r. poz. 920).

Sąd przystępuje do rozpoznania sprawy **niezwłocznie**. Sprawa rozpoznawana jest albo **na posiedzeniu** (np. gdy złożony został wniosek o skazanie bez rozprawy) albo **na rozprawie**. W trybie przyspieszonym nie znajduje zastosowania przepis art. 339 § 1 pkt 1 i 2 KPK. Nie ma więc obowiązku (ani możliwości) skierowania sprawy na posiedzenie w sytuacji, gdy zachodzi potrzeba rozważenia kwestii warunkowego umorzenia postępowania. Jeżeli sąd widzi możliwość takiego rozstrzygnięcia sprawy to powinien rozważyć je na rozprawie. W trybie przyspieszonym nie ma także możliwości wniesienia przez prokuratora wniosku o umorzenie postępowania i zastosowanie środka zabezpieczającego.

W celu przyspieszenia postępowania przepis art. 517e § 3 KPK wyłącza ponadto stosowanie w postępowaniu przyspieszonym art. 353 KPK (nakazującego upływ 7 dni między doręczeniem wezwania na rozprawę a jej terminem).

Przed rozpoznaniem sprawy w trybie przyspieszonym **sąd dokonuje oceny spełnienia przesłanek warunkujących rozpoznanie sprawy na rozprawie** w tym trybie (zarówno pozytywnych jak i negatywnych). Weryfikacji takiej może dokonać także podczas rozprawy. Skutkiem dokonywanej weryfikacji może być:

- 1) przekazanie sprawy prokuratorowi w celu przeprowadzenia postępowania przygotowawczego na zasadach ogólnych;
- 2) rozpoznanie sprawy w trybie zwyczajnym.

Jeżeli więc sąd przed rozprawą albo w tej toku stwierdzi, że sprawa **nie podlega rozpoznaniu w trybie przyspieszonym** rozstrzyga w przedmiocie środka zapobiegawczego i **przekazuje sprawę prokuratorowi** w celu przeprowadzenia postępowania przygotowawczego na zasadach ogólnych, zawiadamiając o tym pokrzywdzonego (art. 517g § 1 KPK).

Jeżeli sąd stwierdzi **przed rozprawą** zaistnienie przesłanki negatywnej w postaci niemożności zachowania łącznego czasu przerw przewidzianego w trybie przyspieszonym (14 dni) rozstrzyga w przedmiocie środka zapobiegawczego i **przekazuje sprawę prokuratorowi** w celu przeprowadzenia postępowania przygotowawczego na zasadach ogólnych, zawiadamiając o tym pokrzywdzonego. W sytuacji natomiast, gdy okoliczność ta ujawni się **w trakcie rozprawy**, sąd rozpoznaje sprawę w dalszym ciągu w **trybie zwyczajnym** (art. 517g § 1 KPK).

Rozstrzygnięcie o **przekazaniu sprawy prokuratorowi w celu przeprowadzenia postępowania przygotowawczego na zasadach ogólnych** sąd podejmuje także w sytuacji, gdy:

- 1) na podstawie okoliczności ujawnionych po rozpoczęciu przewodu sądowego stwierdzi, że zachodzi potrzeba uzupełnienia postępowania dowodowego, zaś dokonanie niezbędnych czynności w postępowaniu sądowym powodowałoby znaczne trudności; przed przekazaniem sprawy rozstrzyga w przedmiocie środka zapobiegawczego, zawiadamia także o przekazaniu pokrzywdzonego (art. 517g § 2 KPK);
- 2) na podstawie okoliczności ujawnionych po rozpoczęciu przewodu sądowego przewiduje możliwość wymierzenia kary powyżej 2 lat pozbawienia wolności; przed przekazaniem sprawy sąd rozstrzyga w przedmiocie środka zapobiegawczego (art. 517g § 3 KPK).

Wskazane powyżej okoliczności mają także charakter **negatywnych przesłanek postępowania przyspieszonego**.

Na rozprawie w trybie przyspieszonym **nie jest obowiązkowa** obecność oskarżyciela publicznego (art. 517a § 2 KPK). Jego niestawiennictwo nie tamuje toku rozprawy (analogicznie jest w przypadku posiedzeń). Jeżeli w rozprawie nie bierze udziału oskarżyciel publiczny, zarzuty oskarżenia odczytuje protokolant (art. 517a § 2 KPK). Obecność pozostałych uczestników postępowania kształtuje się analogicznie jak w przypadku postępowania zwyczajnego. Zauważyć jednak należy, że w związku z przesłankami postępowania przyspieszonego obecność oskarżonego w sądzie, pomimo braku takiego obowiązku, będzie regulą.

Jak było to już wspomniane powyżej, ze względu na charakter postępowania przyspieszonego, ustawodawca limituje możliwość przerywania rozprawy. W obecnym stanie prawnym **łącznie czas zarządzonej przerwy** nie może przekroczyć **14 dni** (art. 517f § 1 KPK). Nie stosuje się także przepisów art. 98 § 2 i art. 411 § 1 KPK, które pozwalają odroczyć sporządzenie uzasadnienia postanowienia oraz odroczyć wydanie wyroku (art. 517f § 3 KPK).

Specyfiką rozprawy w trybie przyspieszonym jest możliwość przeprowadzenia jej „na odległość” (tzw. **rozprawa odmiejscowiona**). Rozwiązanie to polega na użyciu w toku rozprawy urządzeń przekazujących dźwięk i obraz, które umożliwiają procedowanie w sytuacji, gdy oskarżony (ewentualnie jego obrońca) znajdują się w innym miejscu niż skład orzekający. Unormowanie regulujące przebieg tzw. rozprawy odmiejscowionej zostało wprowadzone ustawą z 31.8.2011 r. o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz niektórych innych ustaw, która została uchwalona na potrzeby odbywających się w 2012 r. w Polsce Mistrzostw Europy w piłce nożnej. W zamyśle projektodawców rozprawa odmiejscowiona miała stworzyć możliwość osądzenia oskarżonych jeszcze na stadionie, bez konieczności inicjowania tradycyjnego trybu postępowania w tej sprawie. Rozwiązanie to już na etapie prac legislacyjnych było krytykowane i nawet w toku turnieju piłkarskiego nie było stosowane na szerszą skalę, gdyż jak się okazało nie było takiej potrzeby.

Rozprawa odmiejscowiona w związku ze swoim charakterem, a zwłaszcza **przebywaniem uczestników postępowania w dwóch różnych miejscach**, wymaga szczególnych rozwiązań prawnych regulujących jej przebieg. Omówione one zostaną poniżej. Należy jednak pamiętać, że w pozostałym zakresie postępowanie toczy się na ogólnych zasadach przewidzianych dla postępowania przyspieszonego.

Zgodnie z założeniami prowadzenia rozprawy odmiejscowionej można **odstąpić od przymusowego doprowadzenia do sądu sprawcy** ujętego na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa lub bezpośrednio potem, jeżeli zostanie zapewnione uczestniczenie przez sprawcę we wszystkich czynnościach sądowych, w których ma on prawo uczestniczyć, w szczególności złożenie przez niego wyjaśnień, przy użyciu urządzeń technicznych, umożliwiających przeprowadzenie tych czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku. W takim wypadku złożenie wniosku o rozpoznanie sprawy jest równoznaczne z przekazaniem sprawcy do dyspozycji sądu (art. 517b § 2a KPK). Założeniem rozprawy odmiejscowionej jest przebywanie oskarżonego w przystosowanym do przekazu obrazu i dźwięku miejscu innym niż sądowa sala rozpraw. W związku z taką organizacją postępowania sądowego we wszystkich czynnościach sądowych przy użyciu urządzeń technicznych, umożliwiających przeprowadzenie tych czynności na odległość, bierze udział w miejscu przebywania oskarżonego referendarz sądowy lub asystent sędziego zatrudniony w sądzie, w którego okręgu przebywa sprawca (art. 517b § 2b KPK). Rozwiązanie to ma gwarantować prawidłowość przeprowadzanych czynności. Także obrońca uczestniczy w czynnościach sądowych przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tych czynności na odległość, w miejscu przebywania oskarżonego (art. 517b § 2c KPK). Jeżeli zachodzi taka potrzeba, to w miejscu przebywania oskarżonego znajduje się także tłumacz (art. 517b § 2d KPK).

Oskarżony, który ma być sądzony przy wykorzystaniu instytucji rozprawy odmiejscowionej, jest w toku dochodzenia pouczany o zasadach, zgodnie z którymi rozprawa taka przebiega (art. 517c § 2a KPK).

Biorąc pod uwagę, że uczestnicy postępowania w toku rozprawy odmiejscowionej znajdują się w dwóch różnych miejscach przepis art. 517d § 1a KPK przewiduje, że sporządza się **odpisy wniosku o rozpoznanie sprawy** dla sprawcy oraz dla jego obrońcy, jeżeli został ustanowiony, a także **uwierzytelnione kopie wszystkich dokumentów materiału dowodowego** przekazywanych do sądu i pozostawia w miejscu przebywania sprawcy. Po zakończeniu wszystkich czynności sądowych kopie te włącza się do akt sprawy. Sporządzenie odpisów wniosku o rozpoznanie sprawy oraz uwierzytelnionych kopii wszystkich dokumentów materiału dowodowego przekazywanych do sądu i umożliwienie zapoznania się z nimi oskarżonemu i jego obrońcy jest niezbędne do zagwarantowania im realizacji prawa do obrony.

W związku z niedoprowadzaniem oskarżonego do siedziby sądu, sąd telefonicznie albo w inny stosowny sposób zawiadamia oskarżonego oraz jego obrońcę, jeżeli został ustanowiony, o doręczeniu wniosku o rozpoznanie sprawy i oznacza czas na przygotowanie się do obrony. Oskarżony oraz jego obrońca mogą zapoznać się z doręczonym za pokwitowaniem przez funkcjonariusza Policji odpisem wniosku o rozpoznanie sprawy oraz uwierzytelnionymi kopiami wszystkich dokumentów materiału

dowodowego przekazywanych do sądu. Dodatkowo w celu zapewnienia prawa do obrony zatrzymanemu oskarżonemu umożliwia się, w miejscu jego przebywania, kontakt z obrońcą bez obecności osób trzecich (art. 517e § 1a KPK).

Czynności na rozprawie dokonywane są z użyciem urządzeń przekazujących obraz i dźwięk na odległość. Uczestnicy postępowania mogą składać wnioski oraz inne oświadczenia, a także dokonywać czynności procesowych **wyłącznie ustnie do protokołu**. O treści wszystkich pism procesowych, które wpłynęły do akt sprawy od chwili przekazania do sądu wniosku o rozpoznanie sprawy, sąd jest obowiązany poinformować przy najbliższej czynności procesowej oskarżonego oraz jego obrońcę. Na żądanie oskarżonego lub obrońcy sąd ma obowiązek odczytać treść tych pism (art. 517ea § 1 KPK). Natomiast pisma procesowe oskarżonego i jego obrońcy, których nie można było przekazać do sądu, mogą być przez nich odczytane na rozprawie. Z chwilą ich odczytania wywołują one skutek procesowy i są traktowane jako czynności dokonane w formie ustnej (art. 517ea § 2 KPK).

Rozprawa odmiejscowiona jest stosowana tylko w sytuacji, w której możliwe jest jej przeprowadzenie **w sposób ciągły**. W związku z powyższym, w razie zarządzenia przerwy w rozprawie lub zmiany trybu postępowania (na zwyczajny) następne terminy rozprawy odbywają się na zwykłych zasadach (art. 517ga KPK).